

27.5.2026

Hannes Snellman

Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy

Markkinaoikeudelle

Asia

Valitus hankinta-asiassa koskien Etelä-Savon hyvinvointialueen aluehallituksen 11.5.2026 päivättyä hankintapäätöstä § 103, 299/02.08.00.00.01/2026, tekstiilihuoltopalvelujen hankinnasta

Valittaja

Lindström Oy
Y-tunnus: 1712792-1
Postiosoite: PL 29, 00581 Helsinki
Käyntiosoite: Hermannin rantatie 8, 00580 Helsinki

Valittajan asiamiehet ja yhteystiedot sähköistä tiedoksiantoa varten

(jäljempänä myös ”**valittaja**”)
AA Outi Jousi ja AA Annika Tiitola
Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy
Eteläesplanadi 20, 00130 Helsinki
Puhelin: 040 563 7343 (Jousi), 045 679 2850 (Tiitola)
Sähköpostiosoitteet päätöksen sähköistä tiedoksiantoa varten: outi.jousi@hannessnellman.com, annika.tiitola@hannessnellman.com

Hankintayksikkö

Etelä-Savon hyvinvointialue

(jäljempänä myös ”**hankintayksikkö**”)

Muutoksenhaun kohde ja tiedoksisaanti Päätös, johon haetaan muutosta: Etelä-Savon hyvinvointialueen aluehallituksen 11.5.2026 päivätty hankintapäätös § 103, 299/02.08.00.00.01/2026, tekstiili-huoltopalvelujen hankinnasta (jäljempänä ”**hankintapäätös**”, **Liite 1**)

Valituksen kohteena oleva päätös on annettu tiedoksi sähköpostilla 13.5.2026 (**Liite 2**). Määräaika valituksen tekemiseen päättyy siten 27.5.2026.

Liikesalaisuudet Tämä valitus tai sen liitteet eivät sisällä valittajan liikesalaisuuksia.

Sisällys

1	Vaatimukset.....	4
2	Perustelut.....	5
2.1	Taustaa.....	5
2.2	Hankinnassa on arvioitu pelkästään tuotteiden ominaisuuksia, vaikka pääasiallinen kohde on koskenut palvelua.....	5
2.3	Hankinnan myötä Sakupe menettää sidosyksikköasemansa.....	9
2.3.1	Hankintayksikkö ei käytä Sakupeen tosiasiallista määräysvaltaa	9
2.3.2	Hankinta johtaa Sakupen liian suureen ulosmyyntiin	12
2.4	Hankinnassa ei ole huomioitu riittävästi kokonaistaloudellista edullisuutta	14
2.5	Hankinta ei kokonaisuutena arvioiden noudata tasapuolisen kohtelun periaatetta	15
3	Johtopäätökset.....	16

1 Vaatimukset

Valittaja pyytää kunnioittavasti, että markkinaoikeus ensisijaisesti

1. kumoo hankintayksikön hankintapäätöksen;
2. kieltää julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, *muutoksen*, jäljempänä ”**hankintalaki**”) 154 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla hankintayksikköä noudattamasta virheellistä menettelyä¹;
3. velvoittaa hankintayksikön korjaamaan virheellisen menettelynsä;
4. asettaa edellä mainitun kiellon ja veloitteen tehosteeksi riittävän suuruisen uhkasakon; ja
5. velvoittaa hankintayksikön korvaamaan täysimääräisesti valittajalle asian markkinaoikeuskäsittelystä aiheutuvat oikeudenkäyntikulut, mukaan lukien markkinaoikeuden perimän oikeudenkäyntimaksun, korkolain (633/1982, *muutoksen*, jäljempänä ”**korkolaki**”) 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen siitä lukien, kun kuukausi on kulunut siitä päivästä, jona markkinaoikeuden päätös on ollut asianosaisten saatavissa. Valittaja varaa tilaisuuden esittää lopullisen oikeudenkäyntikuluvaatimuksensa vastaselityksensä tai muun loppulausuntonsa yhteydessä.

Kysymyksessä on EU-kynnysarvon ylittävä hankinta. Hankinnassa ei ole hankintalain 129 ja 150 §:n nojalla hyväksyttävää tehdä hankintasopimusta, kun asia on saatettu markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Mikäli hankintayksikkö ja valittu tarjoaja tekevät hankintasopimuksen tai hankintamenettelyä ei muusta syystä voida määrätä korjattavaksi, valittaja pyytää kunnioittavasti, että markkinaoikeus toissijaisesti

1. velvoittaa hankintayksikön maksamaan valittajalle virheellisen hankintamenettelyn vuoksi hyvitysmaksua;
2. määrää hankintayksikölle tehottomuusseuraamuksen, tai jos markkinaoikeus ei yleiseen etuun liittyvistä pakottavista syistä voi määrätä sopimusta tehottomaksi, lyhentää hankintasopimuksen sopimuskauden päättymään määräämänsä ajan kuluttua;
3. määrää hankintayksikön maksamaan valtiolle seuraamusmaksun; ja
4. velvoittaa hankintayksikön korvaamaan täysimääräisesti valittajan asian markkinaoikeuskäsittelystä aiheutuvat oikeudenkäyntikulut, mukaan lukien markkinaoikeuden perimän oikeudenkäyntimaksun, korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen siitä lukien, kun kuukausi on kulunut siitä päivästä, jona markkinaoikeuden päätös on ollut asianosaisten saatavissa. Valittaja varaa tilaisuuden esittää lopullisen oikeudenkäyntikuluvaatimuksensa vastaselityksensä tai muun loppulausuntonsa yhteydessä.

¹ Vaatimus ei koske markkinaoikeuskäsittelyn aikaista väliaikaista hankintapäätöksen täytäntöönpanokieltoa, vaan hankintalain 154 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti markkinaoikeuden pääasiallisen yhteydessä annettavaa kieltoa jatkaa virheellistä hankintamenettelyä.

Valittaja varaa tarvittaessa tilaisuuden esittää toissijaisia vaatimuksia koskevat tarkemmat perustelut ja määrät erikseen.

2 Perustelut

2.1 Taustaa

Hankintayksikkö on kilpailuttanut organisaation käyttöön tulevat tekstiilihuoltopalvelut avoimena menettelyinä. Hankinta on jaettu kahteen (2) osa-alueeseen. Yhdelle (1) osa-alueelle on valittu yksi (1) toimittaja.

Osa-alueen 1 kattohinta on ollut 1 980 000 euroa (alv 0 %) vuodessa ja osa-alueen 2 kattohinta on ollut 1 020 000 euroa (alv 0 %) vuodessa. Osa-alueen 1 ennakoitu arvo on 60 kuukauden ajalle 11 880 000 euroa ja osa-alueen 2 ennakoitu kokonaisarvo on ollut 6 120 000 euroa. Näin ollen hankinnan arvo ylittää EU-kynnysarvon.

Osa-alueille 1 ja 2 saatiin kumpaankin kaksi (2) tarjousta. Toisen tarjouksen antoi valittaja ja toisen Sakupe Oy. Kummallekin osa-alueelle valittiin Sakupe Oy:n tarjous.

Jäljempänä tarkemmin ilmenevin perustein valittaja katsoo, että hankintayksikkö on toiminut virheellisesti ja hankintaperiaatteiden vastaisesti, kun se ei ole hankinnassa huomionnut laatuvertailussa hankinnan pääasiallista kohdetta eikä kokonaistaloudellista edullisuutta arvioidessaan hankinnan tosiasiallisia kokonaiskustannuksia. Hankintayksikön menettely ei täytä hankintalain 3 §:n mukaisen suhteellisuusperiaatteen vaatimuksia. Hankinta ei myöskään kokonaisuutena arvioiden noudata tasapuolisen kohtelun periaatetta eikä hankintaa ole toteutettu hankintalain 2 §:n 2 momentin edellyttämällä tavalla olemassa olevat kilpailuolosuhteet hyväksi käyttäen.

2.2 Hankinnassa on arvioitu pelkästään tuotteiden ominaisuuksia, vaikka pääasiallinen kohde on koskenut palvelua

Hankintayksikkö ei ole hyödyntänyt markkinoiden kilpailua, kun se on hankintamenettelyssä vertaillut lähinnä tavaroihin liittyviä seikkoja, vaikka hankinnan pääasiallisena kohteena on ollut palvelut.

Hankintalain 2 §:n 1 momentin mukaan hankintalain tavoitteena on tehostaa julkisten varojen käyttöä, edistää laadukkaiden, innovatiivisten ja kestävien hankintojen tekemistä sekä turvata yritysten ja muiden yhteisöjen tasapuoliset mahdollisuudet tarjota tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa.

Kyseisen lainkohdan esitöiden (HE 108/2016 vp, s. 70) mukaan **hyödyntämällä markkinoiden kilpailua hankintamenettelyissä hankintayksiköt voivat saada selville hankinnan kohteelle kyseisen markkinatilanteen mukaisen optimaalisen hinnan tai hinta-laatusuhteen. Lain tavoitteena olisi myös edistää yritysten ja muiden yhteisöjen tasapuolisia mahdollisuuksia osallistua julkisten hankintojen tarjouskilpailuihin ja tätä kautta hankintojen toteuttamiseen.** Tavoitteet vastaavat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen tavaroiden ja palvelujen vapaan liikkuvuuden sekä sijoittautumisvapauden tavoitteita. Etenkin pienten ja keskisuurten kasvuyritysten pääsy ja osallistuminen julkisten hankintojen kilpailutuksiin voi luoda talouskasvua ja parantaa niin

Suomen kuin Euroopan unionin markkinoiden kilpailukykyä. Laadukkaiden ja kestävien hankintojen tekeminen olisi lain tavoitteena voimassa olevan hankintalain 2 §:ssä säädetyn mukaisesti.

Edelleen hankintalain 2 §:n 2 momentin mukaan hankintayksiköiden on pyrittävä järjestämään hankintatoimintansa siten, että **hankintoja voidaan toteuttaa mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti olemassa olevat kilpailuolosuhteet hyväksi käyttäen ja ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat huomioon ottaen.**

Lainkohdan esitöiden (HE 108/2016 vp, s. 71) mukaan **tarkoituksena on korostaa hankintojen toteuttamisen julkiselle taloudelle aiheuttamia hallinnollisia kustannuksia ja niiden minimoimista**, hankintojen kestävyyttä sekä niiden vaikutuksia pieniin ja keskisuuriin yrityksiin ja yhteisöihin. Säännöksessä suositeltaisiin hankintatoimen järjestämistä ja toteuttamista lain tavoitteiden mukaisella tavalla. Hankintojen tarkoituksenmukaisin järjestämistapa ja hankinnan sisällön määrittäminen jäisivät kuitenkin hankintayksiköiden harkintavaltaan ja vastuulle. Edelleen lain esitöiden (HE 108/2016 vp, s. 71) mukaan **taloudellisesti järjestetyssä hankinnassa tarjouskilpailu toteutetaan hankinnan kontekstiin ja tavoitteisiin nähden mahdollisimman tehokkaasti siten, että hankintamenettelyn tuloksena aikaansaadaan säästöjä julkiselle taloudelle**. Säännöksessä kiinnitettäisiin huomiota myös hankintojen laatuun. Vaikka lain tarkoituksena ei olisi puuttua siihen, mitä hankintayksiköt hankkivat tai minkä sisältöisiä vaatimuksia tai ehtoja hankintamenettelyssä asetetaan, suositeltaisiin säännöksessä kiinnittämään **laatuviittauksen kautta riittävästi huomiota siihen, että hankinnan lopputulos vastaa hankintayksikön ja hankinnan käyttäjien tarpeita ja tavoitteita muun lainsäädännön vaatimukset huomioon ottaen**. Hankinnan lopputuloksen riittävän laadun saavuttamiseksi hankinnan suunnittelulla on suuri merkitys.

Lisäksi esitöiden (HE 108/2016 vp, s. 72) mukaan **kilpailuolosuhteiden hyödyntämisellä tarkoitettaisiin voimassa olevan hankintalain 2 §:n mukaisesti markkinoiden ja markkinakilpailun hyödyntämistä parhaan lopputuloksen aikaansaamiseksi. Julkisia hankintoja koskevat menettelyt tulisi toteuttaa siten, että tarjouskilpailuissa saadaan aikaan todellista kilpailua, jolla optimaalinen hinta tai hinta-laatusuhde voidaan määrittää**. Kilpailuolosuhteiden hyödyntämistä voidaan edesauttaa esimerkiksi helpottamalla pk-yritysten osallistumismahdollisuuksia tarjouskilpailuihin mahdollistamalla kooltaan pienempien osatarjousten tekeminen.

Hankintalain 93 §:n 1 momentin mukaan **tarjouksista on valittava kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous**. Kokonaistaloudellisesti edullisin on tarjous, joka on hankintayksikön kannalta hinnaltaan halvin, kustannuksiltaan edullisin tai hinta-laatusuhteeltaan paras.

Hankintalain 93 §:n 2 momentin mukaan hankintayksikkö voi asettaa hinta-laatusuhteen vertailupeusteita, jotka liittyvät laadullisiin, yhteiskunnallisiin, ympäristö- tai sosiaalisiin näkökohtiin tai innovatiivisiin ominaisuuksiin. Laatuun liittyviä perusteita voivat olla tekniset ansiot, esteettiset ja toiminnalliset ominaisuudet, esteettömyys, kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävä suunnittelu, käyttökustannukset, kustannustehokkuus, myynnin jälkeinen palvelu ja tekninen tuki, huolto ja toimituspäivä tai toimitus- tai toteutusaika sekä muut toimitusehdot. Hankintayksikkö voi ottaa huomioon myös hankintasopimuksen toteutukseen osoitetun henkilöstön pätevyyden ja kokemuksen sekä henkilöstön organisoimisen, jos osoitetun henkilöstön laadulla voi olla merkittävä vaikutus hankintasopimuksen toteuttamisessa.

Hankintalain 93 §:n 5 momentin mukaan vertailuperusteiden on liityttävä hankinnan kohteeseen 94 §:n mukaisesti, ne eivät saa antaa hankintayksikölle rajoittamatonta valinnanvapautta ja niiden on oltava syrjimättömiä ja varmistettava todellisen kilpailun mahdollisuus. Hankintayksikön on asetettava vertailuperusteet siten, että tarjoaja pystyy todentamaan niihin perustuvat tiedot tarjousten vertailua varten. Epäselvissä tapauksissa hankintayksikön on tosiasiallisesti tarkistettava tarjoajien antamien tietojen ja näytön paikkansapitävyys.

Hankintalain 94 §:n mukaan **hinta-laatusuhteen vertailuperuste liittyy hankinnan kohteeseen, jos se liittyy kyseisen sopimuksen perusteella toimitettaviin rakennusurakoihin, tavarahankintoihin tai palveluihin liittyvään sopimukseen** miltä tahansa osin ja missä tahansa niiden elinkaaren vaiheessa. Tätä sovelletaan myös tilanteisiin, joissa vertailuperusteina mainitut tekijät eivät kuulu hankinnan kohteeseen sen fyysisenä osana.

Nyt kyseessä olevassa hankinnassa palvelut ovat olleet tarjouspyynnön (**Liite 3**, s. 14) mukaan hankinnan pääasiallinen kohde:

*”Molemmissa osa-alueissa hankinnan kohteena on sopimus, joka sisältää kahta hankintalajia (tekstiilihuolto/pesulapalvelut palveluna ja tekstiilien vuokraus tavarana). **Hankintayksikkö on arvioinut, että palvelun osuus on suurempi kuin tavarana osuus hankinnan ennakoidusta kokonaisarvosta. Ennakoidulta arvoltaan suurin osuus muodostaa hankinnan pääasiallisen kohteen.**”* (korostukset laatijoiden)

Edellä todetusta huolimatta hankintayksikkö on vertaillut lähinnä tavaroita koskevia laatusuhteita. Tarjouspyynnön (**Liite 3**, s. 10) mukaan **tekstiilien laatuvertailu** tehdään näytekappaleiksi lähetetyistä vaatteista tarjouspyynnön liitteissä Palvelukuvaus osa-alue 1 ja Laatusuhteet osa-alue 1 kerrotulla tavalla. Maksimipisteet 30 pistettä. Vastaavasti tarjouspyynnön mukaan (**Liite 3**, s. 12) **tekstiilien laatuvertailu** tehdään näytekappaleiksi lähetetyistä vaatteista liitteissä Palvelukuvaus osa-alue 2 ja Laatusuhteet osa-alue 2 esitetyn perusteella. Maksimipisteet 30 pistettä.

Laatusuhteetliitteiden (**Liitteet 4 ja 5**) perusteella laatuvertailussa on huomioitu ainoastaan tavaroiden eli tekstiilien laatua. Arvioitavina ovat olleet muun ohella materiaalin miellyttävyys, tekstiilien istuvuus useammalle vartalotyypille ja tekstiilien käyttömukavuus eri työasunnoissa. Näin ollen laatuvertailu on perustunut ainoastaan tavaraan, vaikka hankinnan pääasiallisena kohteena ovat olleet palvelut. Tämän myötä hankinta ei ole tosiasiaa johtanut kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valintaan eivätkä vertailuperusteet ole liittyneet hankinnan pääasialliseen kohteeseen eikä hankintayksikkö ole hyödyntänyt kilpailuolosuhteita hankintalainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Valittaja kiinnittää erityisesti huomiota tarjouspyynnön laatusuhteetliitteiden alussa olevaan tekstiin, jonka mukaan

*”[t]ekstiilien laatuvertailu tehdään näytekappaleiksi lähetetyistä tekstiileistä. Vertailun suorittaa tilaajan asiantuntijaraati. **Laatuarviointi on asiantuntijaraadin kokemus ja näkemys tuotteen laadusta.**”* (korostukset laatijoiden)

Tarjousvertailu on siten tehty koskien tuotteen laatua. Tarjouspyynnössä ei ole arvioitu palvelun laatua lainkaan.

Tätä tukee myös Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö, jossa on vahvistettu se, että vertailuperusteiden on tähdättävä kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen tunnistamiseen. Euroopan unionin tuomioistuin on todennut ratkaisussaan asiassa C-19/00, SIAC Construction (EU:C:2001:553, 18.10.2001, kohta 36), että vaikka hankintayksikölle annetaan mahdollisuus valita ne sopimuksen tekemistä koskevat arviointiperusteet, joita se haluaa soveltaa, tämä mahdollisuus koskee ainoastaan niitä arviointiperusteita, joiden perusteella voidaan selvittää, mikä tarjouksista on taloudellisesti edullisin (ks. vastaavasti tuomio asiassa C-31/87, Beentjes, EU:C:1988:422, 20.9.1988, kohta 19, tuomio asiassa C-513/99, Concordia Bus Finland, EU:C:2002:495, 17.9.2002, kohta 59 ja tuomio asiassa C-324/93, Evans Medical ja Macfarlan Smith, EU:C:1995:84, 28.3.1995, kohdat 42-43).

Lisäksi kansallisessa oikeuskäytännössä on katsottu, että vertailuperusteiden täytyy kohdistua pääosaan koko hankinnan kohteesta. Markkinaoikeuden ratkaisussa MAO:320/2024 oli kyse opiskelija-ruokailun hankinnasta. Opiskelija- ja henkilöstöaterioihin ei kohdistunut tarjoajien välistä kilpailua hinnan eikä laadun osalta, vaikka ne muodostivat pääosan koko hankinnan kohteesta. Ottaen huomioon hankintalain 2 §:n 1 momentista ilmenevät hankintalain tavoitteet, saman pykälän 2 momentin mukaisen suosituksen kilpailuolosuhteiden hyödyntämisestä sekä hankintalain 122 §:n 1 momentin vaatimuksen kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valitsemisesta, markkinaoikeus katsoi, että hankintayksiköt eivät ole menetelleet hankinnassaan hankintalain edellyttämällä tavalla.

Edelleen kulunvalvontaan liittyvässä ratkaisussaan MAO:218/2025 markkinaoikeus totesi, että hankinnan toinen ja kolmas vaihe, jotka hankintayksikkö oli jättänyt tarjousvertailun ulkopuolelle, olivat muodostaneet valtaosan hankinnan kohteen arvosta. Hankinnan toiseen ja kolmanteen vaiheeseen ei ollut näin ollen kohdistunut lainkaan tarjoajien välistä kilpailua, vaikka kyseiset vaiheet olivat muodostaneet pääosan koko hankinnan arvosta. Asiassa ei voitu arvioida, oliko hankintayksikkö valinnut tosiasiallisesti kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen ja hyödyntänyt olemassa olevia kilpailuolosuhteita. Hankintayksikkö ei ollut täyttänyt kilpailuttamisvelvollisuuttaan eikä hankintayksikön menettely ollut tehostanut julkisten varojen käyttöä.

Lisäksi markkinaoikeus viittasi 2 §:n säännöksiin ratkaisussaan MAO:124/2026,² joka liittyi sosiaali- ja terveystalouden henkilökuljetusten välitys- ja kuljetuspalvelujen hankintaan. Markkinaoikeus totesi, että kuljetuspalvelut, jotka muodostivat pääosan koko hankinnan kohteesta sekä arvoltaan että volyymiltaan, jäivät kokonaan tarjousvertailun ulkopuolelle niin hinnan kuin laadunkin osalta. Asiassa ei siis voitu arvioida, oliko hankintayksikkö valinnut tosiasiallisesti kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen ja hyödyntänyt olemassa olevia kilpailuolosuhteita. Hankintayksikkö oli saanut tarjouksia, joissa muun ohella välityspalvelun yksikköhinnaksi oli ilmoitettu negatiivinen hinta tai nollahinta. Markkinaoikeus katsoi, että edellä todettu huomioon ottaen voidaan olettaa, että tarjousten välille olisi todennäköisesti syntynyt itse kuljetuspalvelujen osalta hintaeroja, jos hinta-vertailu olisi kohdistunut myös kuljetuspalveluihin.

Yllä esitetyn oikeuskäytännön valossa voidaan todeta, että hankinnoissa hinta- ja laatuvertailun on kohdistuttava hankinnan kohteeseen. Koska nyt kyseessä olevassa hankinnassa laatuvertailu on

² Päätös ei ole lainvoimainen.

edellä todetusti perustunut ainoastaan tavaroiden laatuun, vaikka hankinnan pääasiallisena kohteena ovat palvelut, hankintayksikkö on toiminut virheellisesti ja hankintalain 2, 93 ja 94 §:ien säännösten vastaisesti. Näin ollen nyt kyseessä oleva hankintapäätös tulisi kumota ja kilpailutus järjestää uudelleen.

2.3 Hankinnan myötä Sakupe menettää sidosyksikköasemansa

2.3.1 Hankintayksikkö ei käytä Sakupeen tosiasiallista määräysvaltaa

Voittanut tarjoaja Sakupe Oy (jäljempänä ”**Sakupe**”) on omien verkkosivujensa mukaan sidosyksikkö, joka tuottaa palveluita omistaja-asiakkailleen. Valittajan tietojen mukaan hankintayksikkö on Sakupen omistaja-asiakas, mutta se ei käytä Sakupeen oikeuskäytännössä edellytettyä todellista määräysvaltaa.

Hankintalain 15 §:n 1 momentin mukaan hankintalakia ei sovelleta hankintaan, jonka hankintayksikkö tekee sidosyksiköltään. Sidosyksiköllä tarkoitetaan hankintayksiköstä muodollisesti erillistä ja päätöksenteon kannalta itsenäistä yksikköä. **Lisäksi edellytyksenä on, että hankintayksikkö yksin tai yhdessä muiden hankintayksiköiden kanssa käyttää määräysvaltaa yksikköön samalla tavoin kuin omiin toimipaikkoihinsa ja että yksikkö harjoittaa enintään viiden prosentin ja enintään 500 000 euron osuuden liiketoiminnastaan muiden tahojen kuin niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on.** Sidosyksikössä ei saa olla muiden kuin hankintayksiköiden pääomaa.

Sidosyksikkösääntely perustuu Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön. Euroopan unionin tuomioistuin on todennut (tuomio 22.12.2022, Sambre & Biesme, yhdistetyt asiat C-383/21 ja C-384/21, EU:C:2022:1022, 67 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), että kysymystä siitä, käyttääkö hankintaviranomainen kyseisessä oikeushenkilössä samanlaista määräysvaltaa kuin omissa yksiköissään, on arvioitava ottamalla huomioon kaikki asian kannalta merkitykselliset säännökset ja olosuhteet, jotka eivät koske ainoastaan tosiasioihin liittyviä olosuhteita, vaan myös sovellettavaa lainsäädäntöä ja erityisesti kyseisen oikeushenkilön säännöissä määrättyjä määräysvaltamekanismiä. Lisäksi unionin tuomioistuin on ratkaisussa todennut hankintadirektiivin 12 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan i alakohdassa säädetyn edustamista koskevan vaatimuksen **edellyttävän, että yhteistä määräysvaltaa muiden hankintaviranomaisten kanssa oikeushenkilössä käyttävän hankintaviranomaisen osallistuminen tämän oikeushenkilön päätöksentekokeelimeen tapahtuu juuri tätä hankintaviranomaista edustavan henkilön välityksellä.** Tätä vaatimusta ei siis voida täyttää näiden elinten sellaisen jäsenen välityksellä, joka toimii niissä ainoastaan toisen hankintaviranomaisen edustajana (62 kohta).

Edelleen unionin tuomioistuin on sittemmin yhdistetyissä asioissa C-182/11 ja C-183/11 (tuomio 29.11.2012, Econord, EU:C:2012:758,) antamassaan ratkaisussa todennut, että vaikka silloin kun useat viranomaiset antavat julkisen palvelun yhteisen tehtävän yhteisen yksikön hoidettavaksi ei tosin ole välttämätöntä, että jokainen näistä viranomaisista yksin käyttää tähän yksikköön erillistä määräysvaltaa, **on näin ollen kuitenkin niin, ettei määräysvalta tähän yksikköön voi perustua vain sille viranomaiselle, joka omistaa enemmistöosuuden kyseessä olevasta yksiköstä, kuuluvaan määräysvalttaan, sillä muuten yhteisen määräysvallan käsite tehdään tyhjäksi** (tuomion kohta 30). Edelleen, **jos hankintaviranomaisella olisi yhteisomistuksessa olevassa sopimuspuoleksi**

valitussa yksikössä asema, joka ei takaisi sille vähäisintäkään mahdollisuutta osallistua tähän yksikköön kohdistuvan määräysvallan käyttämiseen, avautuisi mahdollisuus julkisia hankintasopimuksia tai palvelukonsessioita koskevien unionin oikeussääntöjen kiertämiseen. Kiertämisen mahdollistaisi se, että puhtaasti muodollinen osallistuminen tällaiseen yksikköön tai sen johtamisesta vastaavaan yhteiselimeen vapauttaisi hankintaviranomaisen velvollisuudesta aloittaa tarjouspyyntömenettely unionin oikeussääntöjen mukaisesti, vaikka tämä viimeksi mainittu ei millään tavoin osallistuisi tähän yksikköön kohdistuvan ”vastaavan määräysvallan” käyttämiseen (tuomion kohta 31 oikeuskäytäntöviittauksineen). **Tämän ratkaisun 27 kohdassa unionin tuomioistuin on korostanut, että hankintaviranomaisella on oltava mahdollisuus käyttää sidosyksikköön rakenteellista ja toiminnallista määräysvaltaa, jonka tulee olla todellista.**

Markkinaoikeuden asiassa MAO:154/2024 oli kyse siitä, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue oli ostanut vähäisen määrän Sarastia Oy:n osakkeita hankkiakseen siltä yli yhdeksän (9) miljoonan euron edestä henkilöstöhallinnon tukipalveluja. **Markkinaoikeuden mukaan hankintayksiköllä oli 0,04 prosentin osakkeiden omistukseen perustuvan äänimääränsä perusteella yksin vähäistekin pienemmäksi katsottava mahdollisuus vaikuttaa yhtiökokoukseen osallistumalla Sarastia Oy:n strategiaan tavoitteisiin ja tärkeisiin päätöksiin, kuten yhtiön hallituksen valitsemiseen, strategian vahvistamiseen tai yhtiön toiminnan muutoksiin.** Näin ollen Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ei käyttänyt todellista määräysvaltaa Sarastia Oy:hyn, eikä yhtiötä pidetty sen sidosyksikkönä. Markkinaoikeuden mukaan hankintalain tavoitteena on sen 2 §:n 1 momentin mukaan tehostaa julkisten varojen käyttöä, edistää laadukkaiden, innovatiivisten ja kestävien hankintojen tekemistä sekä turvata yritysten ja muiden yhteisöjen tasapuoliset mahdollisuudet tarjota tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa. **Mikäli hankintayksiköille annettaisiin oikeus tehdä hankintasäännösten soveltamisen ulkopuolella ja kilpailuttamatta hankintoja toimittajilta, joihin niillä ei ole yksin tai yhdessä riittävä määräysvaltaa, tämä olisi omiaan luomaan tällaiselle yhdelle tai useammalle toimittajalle kilpailulta ja avoimilta sisämarkkinoilta suljetun markkina-alueen, joka koskisi kaikkia vähäisessä määrin tai muodollisesti toimittajaan määräysvaltaa käyttäviä hankintayksikkömäärityksen täyttäviä tahoja.** Tällaiset markkina-alueet voivat muodostua hankintayksikkömääritystään ja taloudelliselta arvoltaan erittäin suuriksi, mikä olisi omiaan estämään hankintalain 2 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tavoitteiden toteutumisen.

Nyt kyseessä olevassa asiassa valitun tarjoajan omistajarakenne on seuraava (**Liite 7**):

osakas	Osakkeet, kpl	Omistus-osuus, %
Pohjois-Savon hyvinvointialue	19 300	50,220 %
Siilinjärven kunta	6 490	16,887 %
Keski-Suomen hyvinvointialue	4 190	10,903 %
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue	3 940	10,252 %
Kuopion kaupunki	2 190	5,699 %
Pirkanmaan hyvinvointialue	1 000	2,602 %
Savon Koulutuskuntayhtymä	610	1,587 %
Joensuun kaupunki	520	1,353 %
Servica Oy	100	0,260 %
Etelä-Savon hyvinvointialue	11	0,029 %
Jyväskylän kaupunki	1	0,003 %
Heinäveden kunta	1	0,003 %
Varkauden kaupunki	1	0,003 %
Muuramen kunta	1	0,003 %
Hankasalmen kunta	1	0,003 %
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riveria	1	0,003 %
Tuusniemen kunta	1	0,003 %
Äänekosken kaupunki	1	0,003 %
Lapinlahden kunta	1	0,003 %
Iisalmen kaupunki	1	0,003 %
Laukaan kunta	1	0,003 %
Outokummun kaupunki	1	0,003 %
Polvijärven kunta	1	0,003 %
Joutsan kunta	1	0,003 %
Tampereen kaupunki	50	0,130 %
Kontiolahden kunta	1	0,003 %
Kiuruveden kaupunki	1	0,003 %
Vieremän kunta	1	0,003 %
Pielaveden kunta	1	0,003 %
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä	1	0,003 %
Suonenjoen kaupunki	1	0,003 %
Mänttä-Vilppulan kaupunki	1	0,003 %
Tohmajärven kunta	1	0,003 %
Ilomantsin kunta	1	0,003 %
Rautavaaran kunta	1	0,003 %
Pelastusopisto (Suomen Valtio)	1	0,003 %
Sonkajärven kunta	1	0,003 %
Fimlab laboratoriot Oy	1	0,003 %
ISLAB hyvinvointiyhtymä	1	0,003 %
Leppävirran kunta	1	0,003 %
Tuomilogistiikka Oy	1	0,003 %
	38 431	100,000 %

Yllä olevasta kuvasta ilmenee, että yhdellä omistajalla on yli puolet omistuksessaan unionin oikeuskäytännön (yhdistetyt asiat C-182/11 ja C-183/11, Econord, kohta 30) vastaisesti, joka johtaa siihen, että määräysvalta tähän yksikköön perustuu vain toiselle omistajalle, joka omistaa enemmistöosuuden Sakupesta. Tämä tekee tyhjäksi yhteisen määräysvallan ja osoittaa, ettei hankintayksiköllä ja muilla pienomistajilla ole tosiasiaassa Sakupeen määräysvaltaa.

Lisäksi vastaavasti kuin edellä esitetystä markkinaoikeuden ratkaisussa, nyt kyseessä olevassa asiassa hankintayksikkö omistaa 11 Sakupen osaketta, joka tarkoittaa 0,029 prosentin omistusosuutta (**Liite 6 ja Liite 7**). Tämän ei voida katsoa olevan oikeuskäytännön valossa riittävä määrä siihen, että hankintayksiköllä olisi mahdollisuus vaikuttaa Sakupen strategiaan tavoitteisiin ja tärkeisiin päätöksiin osakaskokouksiin osallistumalla. Tätä tukee edelleen se, että hankintayksikkö kuuluu pienomistajiin, joilla on yksi yhteinen edustaja hallituksessa (**Liite 6**, s. 2, kohta 5). Kun huomioidaan edellä mainittu unionin tuomioistuimen tuomiot yhdistetyissä asioissa C-182/11 ja C-183/11 (kohta 30) ja yhdistetyissä asioissa C-383/21 ja C-384/21 (kohta 62) sekä markkinaoikeuden ratkaisu asiassa MAO:154/2024, ei hankintayksiköllä ole todellista mahdollisuutta osallistua Sakupeen kohdistuvan määräysvallan käyttämiseen myöskään yhtiön hallituksen kautta.

Edellä todettu hankintayksikön vähäinen omistusosuus sekä yhteinen edustaja tarkoittavat, ettei hankintayksiköllä ole kansallisen (MAO:154/2024) eikä unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä (yhdistetyt asiat C-383/21 ja C-384/21, Sambre & Biesme ja yhdistetyissä asioissa C-182/11 ja C-183/11, Econord) tarkoitettua tosiasiallista määräysvaltaa Sakupeen. Näin ollen Sakupe ei ole hankintayksikön sidosyksikkö.

2.3.2 Hankinta johtaa Sakupen liian suureen ulosmyyntiin

Määräysvallan lisäksi sidosyksikön on harjoitettava pääasia toiminnastaan omistaja-asiakkaidensa hyväksi eli sen myyntiä muille kuin omistajille on rajattu (ns. ulosmyyntiraja).

Euroopan unionin tuomioistuin totesi asiassa C-340/04, Carbotermo ja Consorzio Alisei, 11.5.2006 antamassaan tuomiossa, että sidossuhteen edellytyksellä pyritään erityisesti takaamaan hankintadirektiivien sovellettavuus silloin, kun yhden tai useamman julkisyhteisön määräysvallassa oleva yritys toimii markkinoilla ja voi siis kilpailla muiden yritysten kanssa. Yritykseltä ei nimittäin välttämättä vie toimintavapautta pelkästään se, että yrityksen omistavalla julkisyhteisöllä on määräysvalta sitä koskeviin päätöksiin, jos yritys voi edelleen harjoittaa merkittävää osaa taloudellisesta toiminnastaan muiden toimijoiden kanssa. Yrityksen palvelujen on lisäksi oltava tarkoitettuja pääasiassa tälle julkisyhteisölle. **Tuomioistuin katsoi näitä periaatteita soveltaen, että yritys harjoittaa pääosaa toiminnastaan sen omistavan julkisyhteisön kanssa vain silloin, kun yrityksen toiminta on pääasiassa omistettu tälle julkisyhteisölle ja kun kaikella muulla toiminnalla on vain toisarvoisen merkitys.** Tämän seikan toteamiseksi on otettava huomioon kaikki käsiteltävän tapauksen olosuhteet, niin laadulliset kuin määrälliset.

Edelleen Euroopan unionin tuomioistuin katsoi asiassa C-295/05, Asemfo, 19.4.2007 antamassaan tuomiossa (kohta 63), että kysymyksessä olleen yhtiön toiminnasta pääosa toteutui niiden julkisyhteisöjen ja julkisten elinten kanssa, jotka sen omistivat, kun yhtiö oli harjoittanut keskimäärin yli 55 prosenttia toiminnastaan Espanjan eräiden itsehallintoalueiden kanssa ja lähes 35 prosenttia Espanjan valtion kanssa. Sidosyksikön toiminnasta 90 prosentin osuuden kohdistuminen omistaviin hankintayksiköihin on siten ollut sidossuhteen olemassaolon kannalta riittävä.

Kansallisessa oikeuskäytännössä (MAO:256/10) katsottiin ennen nykyisen hankintalain voimaantuloa, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön nojalla liiallista ulosmyyntiä on se, että sidosyksikön liikevaihdosta yli 20 prosenttia on kohdistunut muihin kuin sen omistajatahoihin. Muihin kuin omistajatahoihin kohdistuvan liikevaihdon osuuden suuruus huomioon ottaen markkinaoikeus

2.4 Hankinnassa ei ole huomioitu riittävästi kokonaistaloudellista edullisuutta

Hankintalain 3 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain 93 §:n 1 momentin mukaan **tarjouksista on valittava kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous**. Kokonaistaloudellisesti edullisin on tarjous, joka on hankintayksikön kannalta hinnaltaan halvin, kustannuksiltaan edullisin tai hinta-laatusuhteeltaan paras. Jos hankintayksikkö käyttää muissa kuin tavarahankinnoissa kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena ainoastaan halvinta hintaa, sen on esitettävä tätä koskevat perustelut hankinta-asiakirjoissa, hankintapäätöksessä taikka hankintamenettelyä koskevassa erillisessä kertomuksessa.

Hankintalain 97 §:n mukaan, jos tarjoajana on hankintayksikön omaan organisaatioon kuuluva yksikkö taikka, jos tarjoaja on saanut tai on saamassa hankintayksiköltä tarjoushintaan vaikuttavaa taloudellista tukea, hankintayksikön tulee tarjousten vertailussa ottaa huomioon edellä mainittu taloudellinen tuki ja muut sille aiheutuvat todelliset tarjoushintaan vaikuttavat seikat.

Hankintalain 97 §:n esitöiden (HE 108/2016 vp s. 206) mukaan pykälässä säädetään tarjoajien yhdenvertaisesta kohtelusta hankintayksikön omistaman yhteisön tai laitoksen osallistuessa tarjouskilpailuun. Pykälä ei perustu hankintadirektiiviin.

Kansallisessa oikeuskäytännössä on katsottu, että tarjouskilpailussa kilpailun tulee kohdistua tarjoajien väliseen hintaan tai laatuun ja hankinnan koko tosiasialliseen arvoon, jotta voidaan valita kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous. Markkinaoikeus katsoi ratkaisussaan MAO:320/2024, ettei näin tapahtunut, kun hinta tai laatuvertailua ei kohdistunut pääosaan koko hankinnan kohteesta, joka oli opiskelija- ja henkilöstöateriat. **Ottaen huomioon hankintalain 2 §:n 1 momentista ilmenevät lain tavoitteet, saman pykälän 2 momentin mukaisen suosituksen kilpailuolosuhteiden hyödyntämisestä sekä hankintalain 122 §:n 1 momentin vaatimuksesta kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valitsemisesta, markkinaoikeus katsoi, että hankintayksiköt eivät olleet menelleet hankinnassaan hankintalain edellyttämällä tavalla.**

Vastaavasti markkinaoikeuden ratkaisussa MAO:218/2025 hankintayksikkö oli jättänyt tarjousvertailun ulkopuolelle hankinnan kohteen osat, jotka muodostivat valtaosan hankinnan kohteen arvosta. Näin ollen hankinnassa ei voida arvioida, onko hankintayksikkö valinnut tosiasiallisesti kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen ja hyödyntänyt olemassa olevat kilpailuolosuhteet. **Markkinaoikeus katsoi, ettei hankintayksikkö täyttänyt kilpailuttamisvelvollisuuttaan eikä hankintayksikön menettely ole tehostanut julkisten varojen käyttöä.**

Lisäksi markkinaoikeuden ratkaisussa MAO:124/2025 ei hinnoittelun johdosta voitu arvioida, oliko hankintayksikkö valinnut tosiasiallisesti kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen ja hyödyntänyt olemassa olevia kilpailuolosuhteita.

Yllä viitatuista oikeustapauksista tukevat sitä, että **hankintayksikön on arvioitava kokonaistaloudellista edullisuutta kattavasti, eikä pelkästään tarjouksessa ilmoitetun hinnan perusteella**. Edellä todetusti hankintayksikkö on nyt kyseessä olevassa hankinnassa valinnut toimittajaksi sidosyksikönä toimivan Sakupe Oy:n, jonka omistaja-asiakkaat tulevat käytännössä edellyttämään, että hankintayksikkö hankkii lisää Sakupen osakkeita. Huomioiden sekä markkinaoikeuden viimeaikaisen

oikeuskäytännön, jonka nojalla 0,04 prosentin omistus ei riitä,³ tarkoittaisi tämä hankintayksikölle miljoonainvestointia Sakupen osakkeisiin⁴.

Kyse on tosiasiallisesta ja konkreettisesta riskistä, joka hankintayksikön olisi tullut ottaa huomioon tarjouskilpailua järjestäessään. Kun hankintayksikkö joutuu hankkimaan Sakupen osakkeita turvataksaan oman ja muiden Sakupen omistaja-asiakkaiden sidosyksikköaseman, muodostuu hankinnan tosiasiallinen kokonaiskustannus merkittävästi tarjoushintaa korkeammaksi.⁵ Hankintayksikön olisi tullut hankintalain 93 §:n 1 momentin mukaisesti arvioida kokonaistaloudellista edullisuutta huomioiden hankinnan tosiasialliset kokonaiskustannukset eikä ainoastaan tarjouksessa ilmoitettua hintaa.

Edelleen hankintalain 3 §:ssä turvattu suhteellisuusperiaate edellyttää, että hankintayksikön menettely on tarkoituksenmukaisessa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Kun nyt kyseessä olevan hankinnan seurauksena Sakupen ulosmyyntiraja ylittyy ja hankintayksikkö joutuu tekemään merkittäviä lisäinvestointeja Sakupen sidosyksikköaseman palauttamiseksi, hankinnan tosiasialliset kokonaiskustannukset nousevat olennaisesti tarjoushintaa korkeammiksi. Tällaisessa tilanteessa hankintayksikön menettely ei täytä suhteellisuusperiaatteen vaatimuksia eikä toteuta hankintalain tavoitetta julkisten varojen tehokkaasta käytöstä.

Hankinta ei ole myöskään johtanut hankintalain 93 §:n 1 momentissa tarkoitettua kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valintaan, eikä julkisten varojen käyttö ole ollut hankintalain 2 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla tehokasta. Hankintayksikön menettely on ollut ristiriidassa hankintalain keskeisten tavoitteiden kanssa, sillä julkisia varoja tulisi käyttää hinta-laatusuhteeltaan parhaan tarjouksen valintaan eikä ohjata niitä osakeinvestointeihin, jotka eivät sinänsä liity hankinnan kohteena olevaan palveluun. Tällaisia investointeja ei kuitenkaan voida tässä tilanteessa täysin erottaa hankinnan kokonaiskustannuksista.

2.5 Hankinta ei kokonaisuutena arvioiden noudata tasapuolisen kohtelun periaatetta

Hankintalain 3 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen. Lisäksi hankintadirektiivin (2014/24/EU) johdanto-osan perustelukappaleiden mukaan julkisissa hankinnoissa on noudatettava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) periaatteita ja erityisesti tavaroiden vapaan liikkuvuuden periaatetta, sijoittautumisvapauden periaatetta ja palvelujen tarjoamisen vapauden periaatetta sekä niistä johtuvia periaatteita, kuten yhdenvertaisen kohtelun, syrjimättömyyden, suhteellisuuden ja avoimuuden periaatteita kilpailun varmistamiseksi sisämarkkinoilla.

Tasapuolisen kohtelun periaate edellyttää, että hankintayksikkö kohtelee kaikkia tarjoajia yhdenvertaisesti riippumatta siitä, onko tarjoaja hankintayksikön sidosyksikkö vai ulkopuolinen toimittaja. Edelleen hankintalain 3 §:n 2 momentin mukaan, jos tarjouskilpailussa ehdokkaana tai tarjoajana on

³ Ks. aiemmin mainittu markkinaoikeuden ratkaisu asiassa MAO:154/2024.

⁴ Lisäksi hankintalainuudistuksessa on kaavailtu kymmenen (10) prosentin vähimmäisomistusosuutta, joka tulee vaikuttamaan osakkuusasemien vahvistamiseen jatkossa.

⁵ Sakupe Oy:n liikevaihto on 32,98 miljoonaa euroa, joten yhtiön osakkeilla voidaan arvioida olevan merkittävää arvoa.

hankintayksikön organisaatioon kuuluva yksikkö, hankintayksikön omistama yhteisö tai laitos taikka toinen hankintayksikkö, sitä on kohdeltava samalla tavoin kuin muita ehdokkaita ja tarjoajia.

Euroopan unionin tuomioistuimen sidosyksikköjä koskevassa oikeuskäytännössä on edelleen tuotu esiin, että ulosmyyntirajoitteilla eli sidosyksikön velvoitteella harjoittaa pääosaa toiminnastaan omistajiansa hyväksi pyritään takaamaan hankintadirektiivien sovellettavuus silloin, kun sidosyksiköt toimivat markkinoilla ja kilpailevat muiden yritysten kanssa (ks. tuomio asiassa C-553/15, Undis Servizi, EU:C:2016:935, tuomion 32 kohta ja 33 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Toisin sanoen silloin, kun sidosyksikkö osallistuu tarjouskilpailuihin, siihen tulee soveltaa hankintalainsäädäntöä ja sen ulosmyyntiä koskevat rajat tulee ottaa huomioon.

Nyt kyseessä olevassa hankinnassa Sakupen asema hankintayksikön omistamana yhtiönä on omiaan vaarantamaan tasapuolisen kohtelun periaatteen toteutumisen, kun hankintayksikkö ei ole huomioinut Sakupen valinnan tosiasiallisia kokonaiskustannuksia, mukaan lukien sidosyksikköaseman turvaamisesta aiheutuvia lisäkustannuksia, joita muiden tarjoajien valinta ei aiheuttaisi. Hankintayksikön menettely, jossa hankinnan tosiasiallisia kokonaiskustannuksia ei ole arvioitu kattavasti, on omiaan kaventamaan kilpailua tarjouskilpailussa ja on siten ristiriidassa hankintalain 3 §:n kanssa.

Kun hankintayksikkö tekee hankinnan omistamaltaan yhteisöltä sen osallistuessa tarjouskilpailuun, hankintayksikön tulee tarjousten vertailussa ottaa huomioon sille aiheutuvat todelliset tarjoushintaan vaikuttavat seikat. Tämä perustuu hankintalain 97 §:ään ja sen esitöihin, joiden mukaan pykälässä säädetään tarjoajien yhdenvertaisesta kohtelusta hankintayksikön omistaman yhteisön tai laitoksen osallistuessa tarjouskilpailuun.

3 Johtopäätökset

Edellä tarkemmin esitetyin perusteluin valittaja katsoo, että hankintayksikkö on toiminut hankintalain vastaisesti, kun se on vertaillut lähinnä tavaroihin liittyviä seikkoja hankinnassa, jonka pääasiallisena kohteena ovat palvelut. Näin ollen hankintayksikkö ei ole hyödyntänyt kilpailuolosuhteita eikä tarjouskilpailu ole johtanut kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valintaan.

Lisäksi hankintayksikkö on toiminut hankintalain 3 §:ssä säädettyjen hankintaperiaatteiden vastaisesti, kun se ei ole huomioinut voittaneen tarjoajan sidosyksikköaseman menettämisestä aiheutuvia kustannuksia hankinnan kokonaistaloudellista edullisuutta arvioidessaan.

Valittaja pyytää kunnioittavasti, että markkinaoikeus kumoaa hankintapäätöksen edellä mainituilla perusteilla ja velvoittaa hankintayksikön korjaamaan virheellisen menettelynsä järjestämällä uuden tarjouskilpailun, jossa huomioidaan asianmukaisesti sekä hankinnan pääasiallinen kohde tarjousten vertailussa että tosiasialliset kokonaiskustannukset.

Helsingissä 27. päivänä toukokuuta 2026

LINDSTRÖM OY

Outi Jousi
asianajaja, Espoo

Annika Tiitola
asianajaja, Ylöjärvi

Laativat

Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy
Lindström Oy:n asiamiehenä

LIITTEET

- Liite 1 Hankintapäätös ja valitusosoitus
- Liite 2 Tiedoksianto koskeva sähköposti
- Liite 3 Tarjouspyyntö
- Liite 4 Laatupisteytys osa-alue 1
- Liite 5 Laatupisteytys osa-alue 2
- Liite 6 Sakupe Oy yhtiökokouksen pöytäkirja
- Liite 7 Sakupe Oy yhtiökokouskutsu